

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

CHRISTOS
HOUSIADAS

Digitally signed by CHRISTOS HOUSIADAS
DN: cn=Hellenic Public Administration Certification
Services, serialNumber=1581997,
ou=ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,
ou=GREEK ATOMIC ENERGY COMMISSION, email=
christos@president@eea.gr, cn=HOUSIADAS,
givenName=CHRISTOS, sn=ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΥΣΙΑΔΑΣ,
cn=CHRISTOS HOUSIADAS
Date: 2018.08.08 09:01:41 +03'00'

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
Γραφείο Μη Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών
Αρμόδιος: Δρ. Ε. Καραμπέτσος
Τηλ.: 2106506721
Fax: 2106506748

Αγ. Παρασκευή, 07.08.2018
Α.Π.: Π/426/11126/2018

Προς: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Δ'
Αριστοτέλους 17,
Τ.Κ. 104 33, ΑΘΗΝΑ
Υπόψη κας. Α. Ντίνη

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση ερώτησης βουλευτών.
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας της 06-08-2018 με Α.Π. Δ18/οικ/60556 με συνημμένη την με Α.Π.
530/01-08-2018 ερώτηση των βουλευτών κ.κ. Τάσσου Σταύρου και Συντυχάκη
Μανώλη (με Α.Π. εισερχ. εγγράφου στην ΕΕΑΕ: 11126/06-08-2018).

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, σας αναφέρουμε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων μας τα
ακόλουθα:

**1.ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΩΝ ΥΨΙΣΥΧΝΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΩΝ
ΠΕΔΙΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΕΡΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΑΥΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΗΝ ΚΕΙΜΕΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ**

Νομοθεσία - Όρια έκθεσης του κοινού - Επιστημονικά δεδομένα - Επιδράσεις

- Για τις εκπομπές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας έχει εκδοθεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμό 53571/3839 (Φ.Ε.Κ. Αρ. 1105, Τεύχος Δεύτερο, 6 Σεπτεμβρίου 2000) από τα Υπουργεία Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Πρόνοιας, Μεταφορών και Επικοινωνιών, με θέμα «Μέτρα προφύλαξης του κοινού από τη λειτουργία κεραιών εγκατεστημένων στην ξηρά». Η Κ.Υ.Α. αυτή βασίστηκε στη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz - 300 GHz" (L199, 1999/519/EC). Επίσης αναφέρεται ότι στις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070 (ΦΕΚ 82/Α/10-4-2012) με θέμα «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών ΠΡ/ΕΜ/ΕΠΙΣΤΙΜΟΝΙΚΑ/ΕΡΟΤΙΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/11126

Α: Τ.Θ. 60092 -15310, Αγ. Παρασκευή Αττικής, Τ: 210 6506803, F: 210 6506748, E: chairman@eea.gr
www.eea.gr

Η ΕΕΑΕ είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2015

Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις», καθορίζονται τα όρια για την έκθεση του κοινού στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκπέμπουν οι κεραίες αυτές. Για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τα θεσπισμένα όρια έκθεσης του πληθυσμού στις τεχνητά παραγόμενες μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες, αρμόδια είναι η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ).

- Πρέπει να αναφερθεί εδώ πως στην προαναφερθείσα Κ.Υ.Α. οι βασικοί περιορισμοί για την έκθεση του κοινού στα εκπεμπόμενα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, βασίστηκαν στο σύνολο των επιστημονικών δεδομένων για τις αποδεδειγμένες επιδράσεις και έχουν οριστεί με μεγάλους συντελεστές ασφαλείας (μεγέθους περίπου 50) έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι αβεβαιότητες που υπάρχουν όσον αφορά την ατομική ευαισθησία, τις περιβαλλοντικές συνθήκες καθώς και τις διαφορές όσον αφορά την ηλικία και την κατάσταση της υγείας του κοινού (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένοι, έγκυες γυναίκες). Επίσης, πρέπει να υπογραμμιστεί πως τα επίπεδα αναφοράς που είναι τα άμεσα μετρήσιμα μεγέθη και χρησιμοποιούνται στην πράξη για τον περιορισμό της έκθεσης, έχουν προκύψει από τους βασικούς περιορισμούς θεωρώντας τις δυσμενέστερες συνθήκες έκθεσης των ανθρώπων, εισάγοντας έτσι έναν ακόμα συντελεστή ασφαλείας.

- Ως όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού στην Ελλάδα (παραγρ. 9 του άρθρου 30 του Νόμου 4070) θεωρούνται το 70% των τιμών των πινάκων που δίνονται στην προαναφερθείσα ΚΥΑ για τη ζώνη συχνοτήτων στην οποία λειτουργούν οι εκάστοτε εγκατεστημένες διατάξεις κεραιών, εισάγοντας έτσι ένα πρόσθετο συντελεστή ασφαλείας. Επίσης ειδικά σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι 300 μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων, προβλέπεται περαιτέρω μείωση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού, καθώς αυτά απαγορεύεται να υπερβαίνουν το 60% των τιμών των πινάκων που καθορίζονται στα άρθρα 2-4 της προαναφερθείσας ΚΥΑ (παραγρ. 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070). Πρέπει λοιπόν εδώ να υπογραμμιστεί ότι η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες της Ευρώπης που έχουν θεσπίσει αυστηρότερα όρια από τα οριζόμενα στη σχετική Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Σχετικά με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία 0 Hz - 300 GHz" (L199, 1999/519/EC). Αυτό καταγράφεται και στη σχετική έκθεση της Ε.Ε. για την εφαρμογή της προαναφερθείσας Σύστασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από όλα τα κράτη μέλη (http://ec.europa.eu/health/ph_risk/documents/risk_rd03_en.pdf).

- Επισημαίνεται επίσης ότι σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 30 του Νόμου 4070/2012, απαγορεύεται η εγκατάσταση κατασκευών κεραιών κινητής τηλεφωνίας πάνω σε κτιριακές εγκαταστάσεις βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων. Ενώ, όπως προαναφέρθηκε, σε περίπτωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας σε απόσταση μέχρι 300 μέτρων από την περίμετρο των εν λόγω κτιριακών εγκαταστάσεων, προβλέπεται περαιτέρω μείωση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού.

PR/EM/ΕΠΙΣΤΙΜΟΝΙΚΑ/ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/11126

Δ: Τ.Θ. 60092 - 15310, Αγ. Παρασκευή Αττικής, Τ: 210 6506803, F: 210 6506748, E: chairman@eeae.gr
www.eeae.gr

Η ΕΕΑΕ είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2015

• Τα θεσμοθετημένα όρια ισχύουν για συνεχή και μόνιμη έκθεση στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και ισχύουν για όλες τις ομάδες του πληθυσμού ακόμα και τις πλέον ευαίσθητες, δεδομένου ότι εμπεριέχουν πολύ μεγάλους συντελεστές ασφαλείας. Η εφαρμογή επιπλέον συντελεστών μείωσης στη νομοθεσία για την περίπτωση, π.χ. σχολικών μονάδων, δεν έχει περαιτέρω επιστημονική τεκμηρίωση. Βασίστηκε στην αρχή της προφύλαξης, δηλαδή στη λήψη επιπλέον μέτρων παρά την απουσία επιπλέον στοιχείων ή τεκμηρίων για την ύπαρξη κινδύνων. Παρά την ευαισθησία που υπάρχει σχετικά με την έκθεση των μικρών παιδιών σε οποιονδήποτε περιβαλλοντικό παράγοντα, είναι γεγονός πως παιδιά δεν υπάρχουν μόνο στα σχολεία, αλλά ασφαλώς είναι δυνατόν να βρίσκονται σε οποιονδήποτε χώρο εντός μιας κατοικημένης περιοχής. Μάλιστα, τα μικρά παιδιά περνάνε περισσότερο χρόνο στο σπίτι τους από ότι στο σχολείο.

• Ο διαθέσιμος, πολύ μεγάλος, όγκος επιστημονικών δεδομένων, δεν τεκμηριώνει δυσμενείς επιδράσεις στην υγεία για εκθέσεις σε τιμές κάτω από τα θεσμοθετημένα όρια έκθεσης. Ενδεικτικά αναφέρεται η τελευταία γνωμοδότηση της αρμόδιας επιστημονικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους «Ανακλύπτοντες και τους Νέο-εντοπιζόμενους Κινδύνους για την Υγεία» (SCENIHR),

(βλ.:

http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf)

που

επισκόπησε το σύνολο των δημοσιευμένων επιστημονικών μελετών, από την οποία προκύπτει ότι δεν έχουν τεκμηριωθεί βλαβερές επιδράσεις στην υγεία σε τιμές έκθεσης χαμηλότερες αυτών που έχουν καθοριστεί στη σχετική Σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην οποία όπως προαναφέρθηκε, έχει βασιστεί η ελληνική νομοθεσία, υιοθετώντας μάλιστα ως εθνικά όρια μικρότερες τιμές (ποσοστά 60 και 70%) των τιμών αυτής.

• Η Διεθνής Υπηρεσία για την Έρευνα στον Καρκίνο (IARC) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, μετά από ανάλυση των δημοσιευμένων ερευνών που αφορούν την έκθεση των εργαζομένων σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (ραντάρ, μικροκύματα), την έκθεση του κοινού στα πεδία του περιβάλλοντος όπως αυτά διαμορφώνονται από την ραδιοφωνία, την τηλεόραση και τα ασύρματα δίκτυα επικοινωνιών, καθώς και την προσωπική έκθεση από ασύρματες συσκευές-τηλέφωνα, κατέταξε τον Ιούνιο του 2011 τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία στο φάσμα των ραδιοσυχνοτήτων στην κατηγορία 2B δηλαδή «ενδεχομένως καρκινογενή για τον άνθρωπο», βασιζόμενη μόνο σε περιορισμένα στοιχεία για την εμφάνιση συγκεκριμένων τύπων καρκίνων του εγκεφάλου (γλοίωμα, ακουστικό νεύρωμα) των χρηστών κινητών τηλεφώνων. Τα στοιχεία για άλλους τύπους καρκίνου των χρηστών τηλεφώνων καθώς και τα στοιχεία για την έκθεση των επαγγελματιών και την έκθεση του κοινού σε πεδία ραδιοσυχνοτήτων του περιβάλλοντος (όπως π.χ. τα πεδία ραδιοσυχνοτήτων των σταθμών βάσης εντός πόλεως), χαρακτηρίστηκαν ως ανεπαρκή για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Τρόπος λειτουργίας των κεραιοδιατάξεων αναμετάδοσης κινητής τηλεφωνίας - Τυπικά επίπεδα έκθεσης του κοινού στο περιβάλλον σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας

- Η αξιολόγηση της έκθεσης των ανθρώπων στο περιβάλλον σταθμών κεραιών εκπομπής γίνεται με κριτήριο την εκτίμηση της ηλεκτρομαγνητικής επιβάρυνσης σε όλες τις θέσεις στις οποίες είναι ελεύθερη και δυνατή η πρόσβαση του κοινού και της εξακρίβωσης της συμμόρφωσης ή όχι με τα θεσμοθετημένα όρια ασφαλούς έκθεσης στις θέσεις αυτές και όχι γενικά με τον καθορισμό αυθαίρετων αποστάσεων ασφαλείας. Κι αυτό αφενός επειδή ο τρόπος που εκπέμπουν οι διάφορες κεραιοδιατάξεις στο χώρο είναι διαφορετικός και συνήθως δεν είναι ομοιόμορφος σε όλες τις κατευθύνσεις (όπως π.χ. ισχύει για τις κεραιοδιατάξεις αναμετάδοσης κινητής τηλεφωνίας), αφετέρου επειδή η έκθεση των ανθρώπων στην πράξη οφείλεται σε συνδυασμό κεραιοδιατάξεων που βρίσκονται εγκατεστημένες σε διάφορες θέσεις και ένα όριο απόστασης δεν μπορεί να προστατέψει από τη συμβολή πολλών διαφορετικών κεραιοδιατάξεων.

- Επιπροσθέτως σας αναφέρουμε, ότι ο τρόπος που λειτουργούν οι κεραιές των σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας είναι τέτοιος, ώστε οι μέγιστες τιμές να εμφανίζονται συνήθως τοπικά, σε κάποιες μικρές περιοχές στις ταράτσες και στις απολήξεις των ιδίων των κτιρίων, στα οποία βρίσκονται εγκατεστημένες οι κεραιές αυτές, καθώς και στα αντίστοιχα σημεία των ψηλών άμεσα γειτονικών κτιρίων, τα οποία δεν αποτελούν σημεία συνήθους και μακροχρόνιας πρόσβασης του κοινού. Έτσι, τα τυπικά επίπεδα της έκθεσης των ανθρώπων σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, σε σημεία συνήθους παραμονής τους (π.χ. στις οικίες τους) είναι κατά κανόνα πολλές φορές μικρότερα από τις μέγιστες τιμές, που μπορούν να εμφανιστούν σε κάποια μεμονωμένα «δυσμενή» σημεία, στα οποία συνήθως πραγματοποιούνται οι υπολογισμοί στις μελέτες ραδιοεκπομπών καθώς και οι επί τόπου μετρήσεις από τα κλιμάκια της Υπηρεσίας μας ή από τα εξουσιοδοτημένα από αυτήν συνεργεία άλλων φορέων. Η τήρηση των ορίων δηλαδή, στα «δυσμενέστερα - πιο επιβεβαρημένα» σημεία, εξασφαλίζει ότι οι τιμές της έκθεσης όλων των περιοίκων, σε όλους τους χώρους παραμονής και διαβίωσής τους, θα είναι ακόμα μικρότερες και σίγουρα χαμηλότερες των θεσμοθετημένων ορίων.

- Η έκθεση στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από τους σταθμούς βάσης κινητής τηλεφωνίας είναι συνήθως πολύ μικρή στα σημεία ελεύθερης πρόσβασης του κοινού, πρακτικά αντίστοιχη της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας π.χ. λόγω εκπομπών ραδιοφωνίας και τηλεόρασης. Τα μικρά αυτά επίπεδα ακτινοβολίας δεν θεωρούνται επικίνδυνα για την υγεία. Υπάρχουν, ασφαλώς, κενά στη γνώση μας σχετικά με την επίδραση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στον άνθρωπο, ωστόσο η έρευνα επικεντρώνεται στο χαρακτηρισμό και την αξιολόγηση της έκθεσης λόγω νέων τεχνολογιών και υπηρεσιών, όπως π.χ. στους χρήστες κινητών τηλεφώνων, παρά στην έκθεση λόγω της λειτουργίας των σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας.

PR/EM/ΕΠΙΣΤΙΜΟΝΙΚΑ/ΕΡΟΤΙΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/11126

Α: Τ.Θ. 60092 - 15310, Αγ. Παρασκευή Αττικής, Τ: 210 6506803, F: 210 6506748, E: chairman@ecac.gr

www.ecac.gr

Η ΕΕΑΕ είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2015

Έλεγχος των επιπέδων των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στο περιβάλλον σταθμών κεραιών από την ΕΕΑΕ με βάση την κείμενη νομοθεσία

• Δεδομένου του γεγονότος πως η κάθε εγκατάσταση κεραιών διαθέτει τα δικά της τεχνικά χαρακτηριστικά και γειτνιάζει με διαφορετικό τρόπο με σημεία στα οποία παρουσιάζεται ανθρώπινη δραστηριότητα, οι ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές των σταθμών κεραιών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εξετάζονται κατά περίπτωση μέσω:

- α) του ελέγχου της τεχνικής μελέτης ραδιοεκπομπών τους (υποβάλλεται υποχρεωτικά για κάθε νέα ή τροποποιούμενη εγκατάσταση κεραιών βάσει αυστηρού υποδείγματος που έχει εκδώσει το αρμόδιο γραφείο μας) και την έκδοση σχετικής γνωμάτευσης από την Υπηρεσία μας και μέσω
- β) του ελέγχου της περιβαλλοντικής μελέτης τους που διαβιβάζεται στην ΕΕΑΕ από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και την παροχή γνωμοδότησης από την Υπηρεσία μας ή την υπαγωγή της κατά περίπτωση κατασκευής κεραίας στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις
- γ) τη διεξαγωγή επί τόπου μετρήσεων αυτεπαγγέλτως και κατά τρόπο δειγματοληπτικό, ετησίως σε ποσοστό 20% τουλάχιστον των αδειοδοτημένων από την Ε.Ε.Τ.Τ. κεραιών που λειτουργούν εντός σχεδίου πόλεως, ή κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, από συνεργεία της ΕΕΑΕ ή από άλλα εξουσιοδοτημένα από την ΕΕΑΕ συνεργεία.
- Οι μελέτες ραδιοεκπομπών εκπονούνται με βάση αυστηρό τεχνικό υπόδειγμα που έχει εκδώσει το αρμόδιο γραφείο μας και έτσι υπερεκτιμούνται σε αυτές τα πραγματικά επίπεδα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στο περιβάλλον των σταθμών κεραιών, πράγμα που έχει επιβεβαιωθεί σε κάθε περίπτωση συγκρίνοντας τις θεωρητικά προβλεπόμενες στις μελέτες τιμές με τα πραγματικά επίπεδα ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας που μετρούνται επί τόπου με τον κατάλληλο εξοπλισμό από συνεργεία της Υπηρεσίας μας ή από τα εξουσιοδοτημένα από αυτήν συνεργεία άλλων φορέων. Σημειώνεται επίσης ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, στις μελέτες ραδιοεκπομπών και στις περιβαλλοντικές μελέτες, συνυπολογίζεται σε κάθε περίπτωση η επιβάρυνση από την ύπαρξη όλων των γειτονικών σταθμών κεραιών σε απόσταση 50 και 1000 μέτρων, αντίστοιχα.
- Στην περίπτωση που από τις διενεργούμενες αυτοψίες και τις επί τόπου μετρήσεις διαπιστώνεται ασυμφωνία των δηλωθέντων είτε στην μελέτη ραδιοεκπομπών ή/και στην περιβαλλοντική μελέτη σε σχέση με την πραγματικότητα, η Υπηρεσία μας ενημερώνει άμεσα την Ε.Ε.Τ.Τ. ή/και την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση αντίστοιχα, προκειμένου να προβούν στις δικές τους κατ' αρμοδιότητα ενέργειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΑΘΜΟ ΚΕΡΑΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΩΝ Κ.Κ. ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

PR/EM/ΕΠΙΣΤΙΜΟΝΙΚΑ/ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/11126

Δ: Τ.Θ. 60092 -15310, Αγ. Παρασκευή Αττικής, Τ: 210 6506803, F: 210 6506748, E: chairman@eeae.gr
www.eeae.gr

Η ΕΕΑΕ είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2015

• Όσον αφορά το σταθμό κεραιών, στον οποίο αναφέρεται η συνημμένη στο ανωτέρω έγγραφό σας ερώτηση των κ.κ. βουλευτών, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα, μετά από έρευνα που πραγματοποίησε το αρμόδιο γραφείο μας:

- Η εταιρεία COSMOTE Α.Ε. υπέβαλε στην Υπηρεσία μας μελέτη ραδιοεκπομπών για την εγκατάσταση του σταθμού βάσης κινητής τηλεφωνίας με στοιχεία: αρ. σταθμού 1406234 ΧΩΡΑ ΑΤ και θέση ΚΤΙΡΙΟ ΟΤΕ, Δ. ΠΑΤΜΟΥ, Ν. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ. Μετά την εξέταση της μελέτης αυτής από το αρμόδιο γραφείο μας, απεστάλη η σχετική γνωμάτευση στην Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με το με Α.Π.: Μ.Λ./411/2407 έγγραφό μας της 17-06-2010.

- Διευκρινίζεται ότι από την εξέταση της ανωτέρω μελέτης ραδιοεκπομπών προκύπτει πως δεν υπάρχουν χώροι γύρω από τις κεραίες οι οποίοι να είναι ελεύθερα προσπελάσιμοι από το γενικό πληθυσμό και στους οποίους να παρατηρείται υπέρβαση των ορίων ασφαλούς έκθεσης. Επισημαίνεται ότι η σύγκριση των αποτελεσμάτων των θεωρητικών υπολογισμών στην ανωτέρω μελέτη ραδιοεκπομπών, πραγματοποιήθηκε με τα όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού όπως αυτά ισχύουν στην περίπτωση που η απόσταση των σταθμών κεραιών είναι μικρότερη των 300 μέτρων από την περίμετρο κτιριακών εγκαταστάσεων βρεφονηπιακών σταθμών, σχολείων, γηροκομείων και νοσοκομείων και ως εκ τούτου εφαρμόστηκαν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 10 του άρθρου 30 του Νόμου 4070 (ΦΕΚ 82/Α/10-4-2012), δηλαδή η σύγκριση των υπολογιζόμενων τιμών γίνεται με το 60 % των τιμών των πινάκων που δίνονται στην ΚΥΑ με αριθμό 53571/3839 (ΦΕΚ 1105/Β/6-9-2000).

- Αναφέρεται επίσης ότι η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαβίβασε στην Υπηρεσία μας την περιβαλλοντική έκθεση της εταιρείας COSMOTE Α.Ε. για την εγκατάσταση του σταθμού βάσης με στοιχεία: αρ. σταθμού 1406234 ΧΩΡΑ ΑΤ και θέση ΚΤΙΡΙΟ ΟΤΕ, Δ. ΠΑΤΜΟΥ, Ν. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ. Μετά την εξέταση της υποβληθείσας περιβαλλοντικής έκθεσης, η Υπηρεσία μας παρείχε τη γνωμοδότησή της με το από 19-03-2012 με Α.Π.: Μ.Λ./411/586 έγγραφό της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 17 του άρθρου 31 του Ν. 3431 (ΦΕΚ 13/Α/3-2-2006).

- Σας αναφέρουμε ακόμα ότι κλιμάκιο της ΕΕΑΕ καθώς και συνεργεία εξουσιοδοτημένων από την Υπηρεσία μας φορέων έχουν πραγματοποιήσει στις 27-11-2015 και στις 02-10-2010 και 20-09-2017, αντίστοιχα, επί τόπου μετρήσεις των επιπέδων των υψίσυχων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στο περιβάλλον του προαναφερθέντος σταθμού βάσης κινητής τηλεφωνίας. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων αυτών έδειξαν πως οι τιμές των υψίσυχων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων ήταν κάτω από τα όρια ασφαλούς έκθεσης του γενικού πληθυσμού όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, σε όλες τις θέσεις όπου πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις (συμπεριλαμβανομένων και θέσεων στο παρακείμενο Νηπιαγωγείο της Χώρας Πάτμου). Τα αποτελέσματα αυτά καταχωρήθηκαν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία στην ιστοσελίδα της ΕΕΑΕ στο διαδίκτυο (<http://eeae.gr/επιτόπιες-μετρήσεις-ηλεκτρομαγνητικών-πεδίων>), στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στο περιβάλλον σταθμών κεραιών σε όλη τη χώρα από τον Ιούλιο του 2008 έως σήμερα. Στην ΠΡ/ΕΜ/ΕΠΙΣΤΙΜΟΝΙΚΑ/ΕΡΟΤΙΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ/11126

ιστοσελίδα αυτή μπορείτε να πάρετε περισσότερες πληροφορίες για τις μετρήσεις που έχουν διεξαχθεί στο Δήμο Πάτμου από τον Ιούλιο του 2008 έως σήμερα, και πιο συγκεκριμένα για τα αποτελέσματα μετρήσεων στο περιβάλλον 9 σταθμών κεραιών, που έχουν πραγματοποιηθεί από κλιμάκια της ΕΕΑΕ ή από συνεργεία εξουσιοδοτημένων από αυτήν φορέων.

- Ακόμα σας αναφέρουμε ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 22 του Νόμου 4053, ΦΕΚ 44/Α/7-3-2012), η ΕΕΑΕ είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων (ΕΠΗΠ) που έχει ως αρμοδιότητα τον διαρκή έλεγχο της τήρησης των θεσμοθετημένων ορίων ασφαλούς έκθεσης του κοινού στα ηλεκτρομαγνητικά πεδία όπως αυτά καθορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, μέσω ενός διασυνδεδεμένου συστήματος σταθμών επεξεργασίας και σταθερών, κινητών και φορητών σταθμών μέτρησης των τιμών της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και τη διαρκή ενημέρωση του κοινού. Η ιστοσελίδα του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων βρίσκεται στη διεύθυνση: <https://paratitirioemf.eeae.gr/index.php?lang=el>. Επισημαίνεται ότι η επιλογή των θέσεων εγκατάστασης ή και μετεγκατάστασης των σταθερών σταθμών μέτρησης του Παρατηρητηρίου πραγματοποιείται σε συνεργασία με τους Δήμους κατόπιν σχετικής πρότασής τους.

- Ειδικότερα αναφέρεται ότι στο Δήμο Πάτμου λειτουργεί ένας ευρυζωνικός σταθμός του ΕΠΗΠ, στη Σκάλα Πάτμου. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων που παρατίθενται στην ιστοσελίδα του ΕΠΗΠ, δείχνουν πως οι τιμές υψίσυχων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων είναι εξαιρετικά χαμηλότερες από τα όρια ασφαλούς έκθεσης του γενικού πληθυσμού όπως αυτά ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία. Αναλυτικές πληροφορίες για τα αποτελέσματα των μετρήσεων του εν λόγω σταθμού μπορείτε να βρείτε στην σχετική ιστοσελίδα του ΕΠΗΠ (<https://paratitirioemf.eeae.gr/index.php?lang=el>).

3.ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ -ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕΑΕ

• Αρμόδια αρχή για την χορήγηση αδειών κατασκευών κεραιών στην ξηρά, την εποπτεία και τον έλεγχο της χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και την επιβολή κυρώσεων, είναι η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), η οποία μπορεί να παρέχει τον κατάλογο όλων των αδειοδοτημένων και νομίμως λειτουργούντων σταθμών κεραιών στο Δήμο Πάτμου, καθώς και να διεξάγει αυτοψίες και μετρήσεις εξακρίβωσης της λειτουργίας και της συμμόρφωσης ή όχι με τους όρους των αδειών κεραιών κινητών επικοινωνιών σε συγκεκριμένες θέσεις. Αρμόδιος φορέας όσον αφορά την απομάκρυνση των παράνομων κατασκευών κεραιών μετά των παρελκόμενων τους (ιστοί, βάσεις στήριξης, οικίσκοι), είναι η οικεία Πολεοδομική Υπηρεσία.

• Τέλος, αναφέρεται ότι προκειμένου να υπάρξει μια εμπεριστατωμένη και υπεύθυνη ενημέρωση του κοινού για θέματα κινητής τηλεφωνίας και υγείας, η ΕΕΑΕ προχώρησε τον Μάρτιο του 2015 PR/EM/ΕΠΙΣΤΙΜΟΝΙΚΑ/ΕΡΟΤΙΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΟΝ/11126

στην έκδοση ενός νέου ενημερωτικού εντύπου με τίτλο: «Ερωτήσεις και απαντήσεις για τις κεραίες κινητής τηλεφωνίας και τα κινητά τηλέφωνα» (σε συνέχεια ενημερωτικών εντύπων για το ίδιο θέμα που είχε ήδη εκδώσει κατά το παρελθόν), στο οποίο εμπεριέχονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία και απαντήσεις στα ερωτήματα του κοινού. Το νέο αυτό ενημερωτικό έντυπο το οποίο διανέμεται ευρέως, βρίσκεται και στην ιστοσελίδα της ΕΕΑΕ στο διαδίκτυο: <http://eeae.gr/files/ενημέρωση/κινητή-τηλεφωνία.pdf>.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνηση ή πληροφορία.

Ο Πρόεδρος της ΕΕΑΕ

Δρ. Χρήστος Χουσιάδας

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Πληροφορίες: Δ. Κωνσταντινοπούλου

Τηλέφωνο: 210 6151000

Μαρούσι, 10-08-2018

Αρ. Πρωτ: /Φ. υγ

23696

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Υγείας
Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας
Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας
Αριστοτέλους 17
10433 Αθήνα
Υπόψη: κ. Α. Ντίνη
fax: 2132161907

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην υπ' αρ. 530/01-08-2018 Ερώτηση των Βουλευτών
κ.κ. Σ. Τάσσου και Μ. Συντυχάκη

ΣΧΕΤ: α) Η υπ' αρ. 530/01-08-2018 Ερώτηση
β) Το υπ' αρ. πρ. ΕΕΤΤ 23582/08-08-2018 διαβιβαστικό έγγραφό
σας

Σε απάντηση της υπό στοιχείο α) Ερώτησης, που διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας με το υπό στοιχείο β) σχετικό, και όσον αφορά τα διαλαμβανόμενα σε αυτή θέματα που εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της ΕΕΤΤ, διευκρινίζονται τα κάτωθι:

Η ΕΕΤΤ είναι αρμόδια για την εποπτεία και τον έλεγχο του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων και τη χορήγηση αδειών κατασκευών κεραιών στην ξηρά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4070/2012.

Όσον αφορά τις αναφερόμενες στην υπό σχ. α) Ερώτηση κατασκευές κεραιών, οι οποίες βρίσκονται εγκατεστημένες στο κτήριο του ΟΤΕ στη Χώρα της Πάτμου, Περιφερειακής Ενότητας Δωδεκανήσου, σας ενημερώνουμε ότι η ΕΕΤΤ έχει επιβάλλει στο παρελθόν τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις στις εταιρείες "COSMOTE" και "ΟΤΕ" με τις ΑΠ 838/69/14-12-2017 και 838/68/14-12-2017. Αποφάσεις της αντίστοιχα οι οποίες διεβιβάστησαν μεταξύ άλλων και στις αρμόδιες κατά τόπον εισαγγελικές αρχές και υπηρεσίες δόμησης προκειμένου να προβούν σε ενέργειες αρμοδιότητάς τους κατά τα προβλεπόμενα στο Ν. 2801/2000.

Επιπροσθέτως, με την υπ' αρ. 26515/Φ610/15-12-2017 Απόφαση του Αντιπροέδρου της ΕΕΤΤ ανακλήθηκε η άδεια που είχε χορηγηθεί στην εταιρεία "COSMOTE" για την εν λόγω θέση (αρ. σταθμού: 1406234) με ΑΔΑ:ΨΗ5Π639-ΞΒΣ. Η ως άνω Απόφαση κοινοποιήθηκε μεταξύ άλλων στην Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, στη ΔΕΔΔΗΕ, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου και στην Υπηρεσία Δόμησης Δήμου Καλύμνου για ενέργειες αρμοδιότητάς τους.

Σημειώνεται ότι σε συνέχεια νεότερων καταγγελιών, τεχνικό κλιμάκιο του Τμήματος Εποπτείας και Ελέγχου Φάσματος διενήργησε αυτοψία στη συγκεκριμένη θέση στις 21-03-2018. Σύμφωνα με το αποτέλεσμα της αυτοψίας, διαπιστώθηκε η εγκατάσταση ενός μεταλλικού ιστού με τέσσερις (4) κεραίες τύπου "panel" και μία κεραία τύπου "μικροκυματικό κάτοπτρο", καθώς και μία κεραία τύπου "μικροκυματικό κάτοπτρο" επί μεταλλικής κατασκευής. Την ημέρα και ώρα της αυτοψίας, από το συγκεκριμένο σημείο μετρήθηκαν εκπομπές σε συχνότητες στη ζώνη του φάσματος των 1800MHz (DCS) που έχουν εκχωρηθεί στην εταιρεία "COSMOTE". Τα αποτελέσματα των ως άνω ελέγχων κοινοποιήθηκαν μεταξύ άλλων στο Δήμο Πάτμου και στην Υπηρεσία Δόμησης Δήμου Καλύμνου.

Βάσει των ανωτέρω, η Υπηρεσία μας αποφάσισε εκ νέου την κλήση σε ακρόαση των εταιρειών "COSMOTE" και "OTE" με τις υπ' αρ. 27601/Φ.610/05-04-2018 και 27602/Φ.610/05-04-2018 Αποφάσεις του Προέδρου της ΕΕΤΤ αντίστοιχα προς επιβολή των προβλεπόμενων στις κείμενες διατάξεις διοικητικών κυρώσεων.

Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 1, παράγραφος 5, εδάφιο Ε' του Ν. 2801/2000, αρμόδια για την απομάκρυνση των παράνομων κατασκευών κεραιών μετά των παρελκομένων τους (ιστοί, βάσεις στήριξης, οικίσκοι) είναι η οικεία Πολεοδομική Υπηρεσία.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση που άπτεται των αρμοδιοτήτων μας.

Η Αντιπρόεδρος

Δρ. Αγγελική Σγώρα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ: Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών

